

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercuria și Duminecă, Fôia, cându concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe l' anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieriesterne 16 fl. v. a. pe unu anu s'eu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 10 Maiu 28 Aprile 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taca timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Comerciulu anticu si comerciulu modernu.

Fôia „Transilvani'a” incunoscintia publicului de dincoace in estrase acea brosiur'a a dlui Ioane Eliadu titulata cum se vede aici. Nôua acea cartioica ni s'a parutu atatu de interesanta, incatu ne tieuemu de o detorintia a reproduce dintr'ins'a cateva pericope si pentru publiculu Gazetei.

Eos. Sa dn. comite Em. Péchy dise mai deunadi cu ocaziunea inceperii lucrarilor la calea ferata dintre Clusiu si Oradea, cumca locuitorii Transilvaniei pana acuma n'au facutu altu ceva, decatu au totu politiaatu. Unu anu de candu c. Péchy a venitu in Transilvani'a, altu adeveru mai frumosu n'a esitu din gur'a lui. Asia este, tiér'a nôstra este atatu de bogata in politici, voiamu se dicemu in politica strii, incatu nici Ungari'a nu o intrece. La noi pip'a si politic'a jóca rol'a principala, apoi macar de ne-amu si latí de fôme. Mai alesu totu ce este nascutu domnu si domnisoru, fia si peritoriu de fôme, si ingropatu in datorii pana dupa urechi, elu trebuie se politiseze, de ar' fi invetiatu si numai in o scóla satésca. Diece doispredece articlii cititi pe unu anu din vreo fôia ce se intempla mai de indemona, sunt de ajunsu pentru cá se face din noi cei mai mari politici si diplomati din Europ'a.

Se pare ca politico-mani'a s'a incaibaratu si de Bucurescenii cei fara carte; de aceea dn. Eliadu se socoti se le mai dè si altu ceva de lucru, éra mai alesu se'i reflecteze asupra naturei comerciului ce se pórtu pre la noi si pe care dea ilu numesce comerciu paganesco. Eoa aici epilogulu brosiurei sale.

„A. Se punemu doua parti in relatia óreoaie. Unulu s'eu mai multi impreuna au 10 mii galbeni, altulu are o mosie s'eu o proprietate de 20 mii galbeni

Dupa relationile s'eu comerciulu intre pagani déca celu cu mosi'a are necesitate de bani, si se imprumutu cu 10 mii galbeni, imprumutatorulu ii cere, dreptu sigurantia cá ipoteca, mosi'a de valóre indoita de 20 mii galbeni, cu conditie de a'i dá, dupa lege (pagana), dobanda cate 10 la suta.

Imprumutatulu, déca in 15 ani ii da regulatu cate 10 la suta pe anu, respunde in aóestu intervalu, 15 mii galbeni, si capetele de 10 mii totu este datoru. Ér' déca nu póte respunde dobanda regulatu, si acést'a din anu in anu trecunduse la capete si cerandu alta dobanda, io cinci ani, proprietariulu imprumutatu cata se pérda mosi'a; — pentru ca banii nu fata cá animalele nici nu germina cá plantele. — Mai tardiu ajungu si imprumutatorii a perde si capitalele in speranti'a dobandelor, pentruca doband'a unui singuru leu, intr'o miie de ani se suie mai multu de 15 milióne de miliarde de chilometre cubice de aur. Nici de s'ar prefaca globulu pamentului intregu in aur, n'ar fi in stare de a respunde doband'a unui leu. Éta caus'a falimentelor.

Se ne adresamu in se la sorgintiele averei, la natura si la travaliu prin asociatiune.

Se punemu mosi'a despré care vorbiramu mai susu, dreptu valórea de 20 mii galbeni cá fondulu asiguratoriu, si alti 10 mii galbeni ai unui capitalistu ce pana acum asteptá dela dobanda spre a'si inmultí capitalulu, se le punemu in asociatiune. Preste totu se face unu fondu de 30 mii galbeni.

Pentru aceste 30 mii galbeni se potu emite bonuri s'eu politie' de diumetatea valóre a

fondului intregu, adica de 15. mii galbeni. Aceste chartii s'eu bonuri potu circula cá moneta, anteiu pentruca representa valóre indoita, si alu doilea pentruca se potu schimbá la minutu pe bani, din numerariulu de 10 mii galbeni.

Capitalistulu si proprietariulu dupa sistem'a vechia a vitielului de aur, éra unu activu si altulu pasivu; dupa sistem'a nôua devinu asociati, unulu isi asigura banii, si celu alu altu isi face circulabile diumetate din averea sa.

Proprietariulu isi cultiva mosi'a prin sumele de care dispune, s'eu isi libera mosi'a de dobandele ce 'i o amenintia; ér' capitalistulu, dupa ce isi asigura capitalulu, are folóse cu multu mai mari decatu ale dobandei. Éta advantage in folosulu amenduror'a si in pagub'a nimului.

Acestu mecanismu suntemu preparati s'eu a'lu aratá intr'o scriere separata, s'eu a'lu esplicá celoru ce s'ar adresá la noi intr'adinsu spre acést'a.

B. Dupa acést'a sistema s'ar puté platí datoriele statului, si in cinci ani se se mantie de atatea milióne in anuitati. Ministerile nôstre inse fugu si insusi de a audí nisce asemenea teorie, de a vedé nisce asemenea proiecte.

Au tréba bietii ómeni cu marea ocupatiune de a afundá tiér'a in datorii, de a face imprumuturi cá alu lui Oppenheim, si celu din Constantinopole; nu'si mai vedu capulu de atatea treburi.

Nu mai cu retienerea de 10 la suta din apunamentele funcionariloru s'ar puté face o casa de creditu reciprocu intre mosii si capitaluri adunate pentru dreptulu la pensuni.

Déca din retienerea cate 10 la suta s'ar pune cate unu milionu in casa de creditu reciprocu si s'ar asociá cu mosii dupa modulu aratatu sub lit. A, in 24 de ani, in casa capitalistanduse acele retieneri ar' ajunge pana la cifra de 300 milióne, ale caroru procentu ar' ajunge cu prisosu pentru darea pensiuniloru, si capitalulu, din totu dreptulu, ar' fi alu pensiuniloru pentru ca 'lu a si depusu.

Suntemu dispusi a dá tóte esplicatiunile asupra acestui suiectu.

Dar' n'au timpu bietii ministri se se ocupe de asemenea utopii. A se desprú veduvelé si orfanii de deputerile in 24 si 30 de ani ale parintiloru lor, se pare multu mai practic.

C. O asemenea asociatiune a pamentului cu capitalurile o ar' puté face statulu pe o scara mai mare; ar' puté pune din dominiurile statului dreptu fondu, spre eosemplu la inceputu de 200 milióne cu alte 100 milióne din numerariulu ce intra pe fiacare anu in visterie si din actiuni.

Fiindu unu fondu de 300 milióne asiguratoriu inaintea publicului, statulu ar' puté emite bonuri de 150 milióne schimbabile la minutu. Nu ne incupe cadrulu acestui tractatu spre a pune intr'insulu tractate separate. Amu vorbitu de ajunsu in scrierea intitulata: Casa de creditu reciprocu.

Explicatiunile se dau mai pe largu in eosemple din partea a dou'a si practica aceleiscrieri. De vomu fi cautati s'eu de guvernulu s'eu de particulari a dá esplicatiunile necesarie, vomu satisfaca, oredemu, pe toti cati se voru adresá seriosu la noi. Suntemu inca fórté voiosi a dá si lectiuni asupra acestei sciintie positive.

D. In data ce guvernulu ar' emite bonuri pe temelulu dominiuriloru sale si alu venituriloru anualu, pe locu s'ar puté pune in executiune si drumurile de feru, cu banii nostri proprii, cu bani ai romaniloru.

Din tóte ofertele ce ni se propunu dela straini nu vedemu decatu ruina pentru tiér'a si aservirea ei la straini pe diecimi de ani.

Nu mai propunerea dlui Oppenheim ni se pare mai advantageosa, ca-oi invita statulu de a se asociá cu a trei'a parte. Sistemele de aso-

ciatiuni tienu de comerciulu sciintia, de comerciulu modernu. Folóse pentru ambele parti, fara a perderi ale publicului.

Pe langa acestea, pentru statu nu va fi nici o dificultate de a luá actiuni pentru a trei'a parte, candu pe totu anulu va dispune dela 150, pana 200 milióne in bonurile emise.

Guvernulu luanda parte in asociatiune va avé parte precum la folosu, asemenea si la controlulu continuu ce va asigura folosulu.

In momentulu candu scriemu sudimu, ca guvernulu a luat dispositiuni de a se efectúa drumurile ferate in Romani'a cu bani romanesci, prin actiuni realizate dintr'unu procentu de 6 la suta din veniturile fonciare. Si n'avemu de oatu urari pentru reusita acestui proiectu.

E. Asociatiunile potu ajunge pana intru a se nutri ómenii, a locu, a incaldí, a revesti si avé confortabilulu gratis; pentru ca sorgintiele avutiei sunt natur'a si travaliulu, si acestea ar' puté nutri de 50 de ori mai multi, de ar' fi ómenii pe faci'a pamentului.

Dela acestu inceputu plecandu, multi comercianti din Parisu, au stabilitu cu inceputulu anului trecut in quartierulu templului Magasinele-Unite, de unde, pretiulu de orice cumpara cineva, dupa cativa ani, se da inapoi dupa o obligatiune garanta.

Reusita acestui stabilimentu va dá impulsione si la altele, pana candu va ajunge oatóta lumea se póta trai dupa travaliulu seu in largulu seu cu tóte cele necesarie la viétia, educati'a si perfectiunarea sa. —

Honvedismulu si armat'a maghiara.

(Urmare din Nr. 31.)

Amu vedutu mai susu credeulu honvedismului pentru presentu si viitoriu, si n'avemu ce ne mai indoi nici catuei de pucinu despre intentiunile lui, nici despre conduit'a trecutului lui, care o lasá de suvenire istorica, ma si erostratica, prea bine cunoscuta tuturor, cari au adjunsu acum la barbata. Acum vine nu mai intrebarea: déca honvedismulu s'ar restaura totu sub acelasi nume, totu pe acele principia, totu cu scopulu dela 1848 si inca, dupa cum s'a resculatu elu din morti, prin reuniuni, in facta mai politice decatu tóta politie'a, care se afla ramurite prin tóte comitatele si, spre a avé si una unitate de lipse la disciplina, providiute in capital'a Bud'a-Pest'a si cu unu comitetu centralu, si apoi totu sub aceiasi capi si generali cá si atunci, totu suptu acelu drapelu, carui se inchinau si atunci, óre ce impresiune, ce preingrigiri, ce suvenire ar' fi elu in etare a revoca in celelalte natiuni, cá se nu dicu, ca si in partitele mai conservative maghiare?!

Obligamintea si consciintia de oive fideli alu patriei ne chiama a nu retacé preingrigirile, cari se manifestara si intre romani inoa dela finitululu anului decursu, precum si dorintia, ce ni se tramise spre publicare. Noi amanaramu a face acést'a pana acum, candu vedemu, ca oans'a armatei generale, si cu deosebire in Ungari'a caus'a honvediloru s'a facutu atatu de urgenta din partea taturoru reuniuniloru de honved, cari si-au pusu caru 'n petri, cá se midiolocésca dela dieta reinfiintierea honvedismului pe acelu pitioru, cu acelu scopu si dupa aceleasi principia, de cari se tienu si pana adu si pe cari le veduramu improspatate dupa diurnalulu „Honvéd”.

Eca ce ni se scrie pe la inceputulu anului acestuia d. e. dela Gherl'a sub titulu urmatoriu:

„Ce avem noi de facutu?”

Dupa ce vedemu, ca mai in tóte comitatele din Transilvani'a si Ungari'a s'au infiintiatu

comitete pentru ajutorirea honvedilor celor din anul 1848, au putut se cugete ori si cine, ca tendinta lor va fi si inarmarea acelor, — si éta ca mai multi deputati dietali in frunte cu Klapka si Perczel au ténutu vreo trei conferintie, unde s'a otaritu — cá întrebându se provóce pe ministeriul ungurescu a se declara, ca aplecatu este a infintia si a inarma regimente de honvedi cu atatu mai vertosu, de óre ce se apropia deslegarea cestiunei — Orientului — unde si densii trebuie se iè parte activa. Credem, ca ministeriul se va invoi, de óre ce are frica, ca déca nu va conlucra la infintiarea acelor regimente de honvedi, atuncia acei ablegati voru trece la stang'a, prin care guvernulu ar' devini si mai slabu.

Ce avemu dara noi de facutu? Candu guvernulu se ar' inarmá prin honvedi, séu candu honvedii se ar' inarmá sub acelu guvern astadi, sub care s'au inarmatu in anul 1848, negreaitu ca si noi amu trebui se ne organisamu si se ne inarmamu — da nu cugete niminea, ca dóra in contra guvernului — fara in contra acelor, care ne aru ataca teritoriulu patriei si drepturile nationali, amenintiandu concordia fratiésca prin calcoarea dreptatii, pentru a carei sustinere avemu datoria a ne sacrificá tóte.

Eu credu, ca si nóue ne e ertatu se infintiamu comitete de honvedi, ca e mai mare numeru de ticalositi între noi, apoi si la noi totu sub conducerea de, dupa cum se numiea ei, prefecti, tribuni etc., cum facu si ungerii. Si nóua trebuie se ne fia ertatu, precum si a pretinde cá alaturea ungerilor se ne dè guvernulu si nóue arme pentru apararea patriei; de óre ce patri'a atunci e mai tare, candu are mai multi honvedi cu atata mai vertosu, de óre ce si noi voimu a lua parte activa si cu sangele si cu averea in oas'a Orientului pentru máimeia si glori'a patriei nóstre, apoi se vedi ca abstragundu dela dusmanie, ce bine ar' fi atuncia, ca uniti in puters ce n'amu face pentru binele nostru si alu corónei? —

Cu asta numai atat'a vreu a atinge, ca pe cum unu Klapka si alti se ingrigescu cá se aiba ocazione a mai fi in midiloculu eroiloru sei, pe carii in anul 1849 au fostu siliti si parasi, — asia si Absente si altii ar' dori se se ingrigéasca, cá si densii se fia in midiloculu eroiloru sei, — carii pre densii ei astépta cu asemenea mare sete etc. —

Se evols, puu de honvedu.*

Din cele cuprinse in manifestarea dorintiei de susu se va poté convinge veroine, ca natiunea romana nu poté fi indiferenta nici la cestiuni de aceste atatu de delicate si atatu de afundu taiatórie in ferioirea si securitatea publica a patriei, unde — si are de aperatu vat'r'a, averea si famili'a in contra turburatoriloru eventuali de pace publica si de securitatea comuna, candu vinu insainte cestiuni de aperarea loru.

Cestiunea honvediloru inse o vedemu acum cu ceva mai pucinu acuta, decatu pre la inceputulu anului c., cu tóte ca adunarile reuniuniloru de honvedi si acum votéza si tramitu adrese de incredere lui „Kossuth, cu apromiteri“, ca honvedii lui dela 1848 se voru téné pana la mórté de principiale lui si de nedependintia Ungariei; si cu tóte, ca tocma adunarea loru generale estraordinaria semnalata pe 4 Maiu curgare de scopu a face pasi la dieta pentru reorganisarea si restaurarea honvedismului, cá armata nationala maghiara, cum fù in 1848—9, ér' nu in sierulu armatei unite imperiali, cum pórtá teama, ca voru deveni. —

Cestiunea reorganisarei armatei imperiali tocma acuma se ventura si cu tóte iacordarile fractiuniloru maghiare de a introduce si in organizarea armatei dualismulu, totosi nu mai credu, ca suprem'a conducere a armatei le va concede vreo scirbare a unitatii armatei, dupa cum a fostu ea unica si mai nainte, ci pe calea constitutiunale se va fipsa comunulu sistem de aperare, si contributiunea sangelui, precum se fipséza comunu si recerintiele séu bugetulu armatei comune. In acestu sistem de aperare ce locu voru lua honvedii, cei 60,000, nu se scie, atata inse se vede din proiectele prezentate pana acum, ca puterea armata va sta din armat'a de campania, din aparatori de tíera (Landwehr, honvéd), cari voru face una parte întregitória a armatei si din glóte. In totu cerculu de întregirea armatei voru fi si cate dóue batalióne de aparatori (Landwehr) prin urmare in tóta monarchi'a 160 batalióne si printre aceste batalióne se voru asedia si honvedii mai

vertosu oficirii de honvedi. Acesti aparatori cu totii potu se capete organisatiune cu costumu nationalu, inse voru stamidiocitu sub suprem'a comanda militaria, celu pucinu asia se crede in cercurile cu cugete mai rezervate.

Cá puu de granitariu nu potu se nu adaugu: Fia or-cum va fi reorganizarea armatei, numai natiuniloru, cu deosebire celoru de sub corón'a St. Stefanu, se nu li se mai nadusiésca numele, se nu li se mai rapéasca proprietatea meriteloru si a faptelor glorióse, secerate pe campulu luptelor, cu nedreptatirea pagineloru istorieloru loru nationale, ci aparatorii patriei din sinulu natiunei romane cá romani, conduai de tribunii si siefii sei de batalióne, se aiba si ei campu deschisu asemenea maghiariloru si altoru luptatori, cá se si dovedéasca iubirea de patria si bravur'a militara, ori candu va cere comun'a aperare a patriei si a regelui. — Intre cele 80 de regimente ale armatei imperatesei 41 se întregescu din provinciile corónei Ungariei, care pana acuma cu faptele loru belioe au implutu numai paginile istoriei maghiariloru, cá cum romanulu n'ar fi sangeratu pentru patria; éca ce face numai numirea de regimente.

Indesiertu striga „Pesti Napló“, ca se inceteze ómenii odata a nebuni masele popóreloru cu frase góle de confederatiuni si cate alte depingeri de lucruri frumóse, ca natiunile Ungariei totu numai pe basea infratirii federale cu dreptu intru tóte egalu se potu multiami si se potu entusiasma a-si sacrificá viétia si avere pentru aperarea patriei comune. Vai de Ungari'a si de viitoriulu ei, chiaru candu si-ar stórcé si armata propria dualistica, ca prin sil'a armelor, in an 1868, fara de multiamirea natiuniloru prin considerarea drepturiloru lor, nu voru fi in stare niciodata a le inrolá între sirele unei astfelu de armate. Istoric'a natiune maghiara nu va uitá de impregiurarile bataliei celei fatale dela Mohács, candu pericolulu érá mare si natiunile ér' nemultiamite. — Se punem intr'o campana pericolulu comunu, ce ne amenintia din tóte partile si in cealalta ambitiunea si post'a de suprematisare si vomu vedé, ca usuratatea cestei din urma se poté redicá in aeru sventuratori. Astfelu si nu altmintrenea ne potemu intipui noi honvedismului si armat'a maghiara. —

Tocma primimu diurnalele din Pest'a cu reportulu despre adunarea generala a reuniuniloru de honvedi din tóta Ungari'a. 51 de reuniuni de honvedi au fostu reprezentate prin 165 deputati. Desbaterile au fostu infocate a-la honvedi si rezultatulu primei dile fù, ca adunarea aprobá procederea comitetulu centralu in contra lui Perczel, (care disolvase comitetulu cá presiedinte, cá se nu mai fia activu) si acést'a prin voturile reuniuniloru. 47 reuniuni au votatu cu aprobare si 4 s'au abtíenutu Asia comitetulu centralu între „éljen“ se rugá se si continue activitatea si Benitzky vicepresied. comitetulu multiamindu propuse proiectulu statuteloru spre cunosointia, care in Aug. la serbatórea St. Stefanu se va luá la pertractare. —

Ceva pentru presa.

Unu telegramu din Pest'a desoopere, ca in siedintia din 4 Maiu a casei deputatiloru interpelá deput. din Segisior'a Gull pe ministeriu pentru pusetiunea cea precaria si strimtorata a presei in Ardél, care mai sta suptu legea cea apasatória de suptu sistem'a Bachiana. Deák sprijinesce interpelarea si provóca pe regimu, cá inca insainte de organizare se se introduca legea de presa ungeréscu si in Ardél. Min. presied. Andrassy apromite in numele regimulu, ca in scurtu va face pasurile convenite pentru acést'a. — Noi amu dori, cá legea de presa, care se va introduce in Transilvani'a se fia mai indurata si mai preoisata, decatu cum e cea a Ungariei, a carei elasticitate ne ar' espune volniciei, d. e. § 9 despre agitatori, cari se pedepesou cu inchisóre pana la 2 ani si 1000 fl. ne ar' amenintia la totu articulu, sunatoriu despre pretensiunile nationali politice, incatu n'ai mai poté serie, decatu despre complexu. — Totu asia si § 10, 11 si 12, cari nici pe departe nu suntu preoisati, cá se nu fi espusu importunitatii artagiului si alu arbitriului. — Din provisoriu a trece in provisoriu pric octroare nu e nici o acuisitiune; numai Gull cu ai sei afla in ea, ceea ce cauta. —

Tragere la dare de sé má.

„Pentru tóte faradelegile si crimele, ce se comitu in Cislaitani'a, Ungari'a sta buna. Ce s'a peccatitu dinóce de Lait'a, ce se comite si se va mai comite, fia acestu peccatu in contra bisericeii, in contra imperatulu séu a imperiului, fia elu in contra regatelor si a tieriloru, in contra vitiloru si natiuniloru, pentru tóte, luandule dela cele mai mari pana la cele mai mici peccate, facemu prin acést'a inaintea întregei lume, pe Ungari'a respundietória. Pentru timpulu celu pretiosu, care se perde, pentru ocaisiunile cele frumóse, care ne trecu pe dinainte nefolosite, pentru rebeliune, care se pregatece in tacere, pentru tradarea antagonulu seu naturalu a omulu de feru si de sange nationalu liberalu, pentru cele faote si cele întrelasate Ungari'a trebuie intr'o di se ne dè responsabilitate nóue si monarchiei. Nu preste partit'a acést'a séu ceea, preste tóte partitele in Ungari'a, preste tóte staturile, preste fiacare, care ar' fi pututu ajutá si n'a facutu, preste toti acestia de susu pana diosu, preste întreg'a natiune se cadia blastemulu sangelui.“

Astfelu de vorba pórtá diurnalulu vechiu conservativu si clericalu „Vaterland“ facia cu calea, carea a apucat'o Ungari'a si Austri'a, care vorba se poté considerá cá o caracteristica a timpulu si a crisei intereselor, care taia in ficati pe reprezentantii diurnalulu numitu, care vorbece cá din tripode, cá o Pythia infuriata a tempestatiloru si a greleloru vremi, ce le vede amenintiandu. Va se dica, ca „Vaterland“ rupse o lancia asupra reformei de statu, adica asupra dualismulu. Dusmanulu catu de micu poté stricá multu, cu atatu mai multu inse dusmanulu puternicu. — Ddieulu nationalitatiloru iei va aruncá pondérea dreptatii sale in compan'a resplatirei faptelor, intru tractarea ómeniloru, semeniloru sei fii. —

Cuventarea lui Alecsandru Bohetelu

tienuta in siedintia diet. dela 3 Aprile in caus'a muntiloru revindecati.

Onorata casa! Nu potu partini opiniunea acum cetita a comisiunei petitiunarie in obiectulu rogarii, ce au tramisu la dieta 44 de comune, cari insainte de 1851 s'au ténutu de alu doile regimentu romanu de frontiera din Transilvani'a, ér' adi se tienu de distriktulu Nasedului, si cari se róga, cá se se scóta din starea exceptiunale si se se asiedie sub scutul legiloru tieroi. Nu o potu partini, ca-ci opiniunea comisiunei nu o tienu indestulatória facia cu referintiele; nu e indestulatória, fiinduca suplicantii chiaru pentru aceea se plangu inaintea dietei, ca guvernele de pana acum i au scos de sub scutul legiloru si au despusu despre averea lor dupa placu, éra nu inintielesulu legiloru tieroi; pentru aceea se róga, ca ele (comunele) inca se fia primite sub scutul legii si cá despre averea lor se nu despuna vointia guvernului, ci legea (Aprobare.)

Rogarea acést'a, dupa parerea mea, e drépta, pentrucu fiacare cetatienu are dreptulu a cere scutul aperiatoriu alu legii; cu atatu mai vertosu au acestu dreptu cele 44 de comune suplicante, cari preste una suta de ani au aperatu tronulu si tíer'a cu credintia neclatinata (aprobare). Din aceste motive 'mi iau voia a face unu amendamentu facia cu opiniunea cetita a comisiunei petitiunarie. Amendamentulu suna: „Rogarea acést'a se transpune ministeriului întregu recomandanduisse.“

Seiu eu pré bine, ca nu se tiene de agendele dietei pertractarea meritória a rogariloru incurse, (intrerumpere: Dara nu!); dar' on. casa poté primí amendamentulu meu fara de a fi lipsa a luá rogarea la desbatare meritória, ca-ci credu, on. casa poté recomandá unele rogari fara cá se se mestece in afacurile puterei esecutive, séu fara cá se'i previna. Dar' de alta parte in casuri, cum e acestu de facia, in care suplicantii se plangu, ca sunt scosi de suptu scutul legii, — in care suplicantii se róga, cá caus'a lor se li se provedá in intielesulu legii, — in asemenea casu, credu, ca legelatiunea poté cu totu dreptulu, — ba chiaru trebuie se recomande guvernului unu asemenea rogare, cá se o delibereze in intielesulu legiloru.

Se poté, multi voru dice, ca e de prisosu amendamentulu meu, din motivulu, ca trebuie

se presupunem, cumca unu guvern constituțional nu pôte face nemicu, decatu in întielesulu legiloru țierei. Inse fiinduca trebile comuneloru suplicante si pana in diu'a de adi se provedu in contra legiloru, nu va fi de prisosu acestu amendamentu, si sum convinsu, ca nici on. casa nu'lu va affa de prisosu, dupa ce voiu spune in scurta obiectulu rogarii din cestiane. (Se audimu!)

Alu doile regimentu romanu alu granitariiloru din Transilvania s'a infintiatu dela anulu 1760, mai vertosu din cele 31 comune, cari se tieneau mai nainte de districtulu Bistritiei, prin urmare din fundulu lib. regescu, si din cele 13 comune infintiate, cari erau mai nainte sub jurisdicțiune dominale, si din cari cei mai multi urbarialisti au emigratu si s'au asediatu acolo, parte cetatieni liberi, parte nobili bisericesci si armalisti. Mari'a Teresi'a facu prin patentele sale emise in anii 1764 si 1766 ómeni liberi si libertini pre toti aceia, cari inainte de timpulu acel'a erau supsei jurisdicțiunii dominale si erau iobagi, si asia le-a datu dreptu de posesiune. Nu preste multu, s'afinsinduse resbelulu austriacoturcescu, la care resbelu luara parte insemnata si stramosii petitionatoriloru, dintre cari mai multe mii si-au versatu chiar si sangele pentru patria, prin o regulare a fruntariiloru s'au revindecatu si adnesatu catra Transilvania teritorie mari din teritoriile Romaniei si Moldovei. Atatu acesti munti revindicati, precum si tóte posesiunile muntenești din comunele, cari erau mai nainte sub jurisdicțiune dominale, s'au donatu granitariiloru. Mai tardiu, in urm'a unei ordinațiuni pré inalte si cu invoirea respectiveloru comune, s'au comasatu toti muntii, fara nici o privire ca fostu-au acesti munti proprietate a comuneloru libere, séu ca tîenutu s'au aceia de atare posesore, dela care erariulu i a rescumperatu, séu ca tîenutu s'au cumva de muntii revindicati, si asia comasanduse muntii s'au impartitu între singuratecele comunitati.

Atunci se introduse cartea funduaria si se inscrie in aceste registre publice atatu posesiunea fiesce-carui granitariu, precum si proprietatea fiesce-carui comunitati. Erariulu nu si-a retienutu siesi nimica din teritoriulu regimentului alu doilea alu granitariiloru romanu, si ei l'au folositu de atunci încóce neintreruptu si ne conturbati pana la an. 1851. In 1851, între celeilalte, fú disolvatu si regimentulu romanu alu doilea alu granitariiloru din Transilvania. Erariulu, folosinduse între impregiurările de atunci de starea de asiediu, sub titulu de inspectiune si-a pusu man'a pre partea cea mai mare a posesiunii acestoru comunitati, si a folositu locurile aceste, si, între celeilalte, tóte veniturile alodiale pana in 1861, fara cá se fia facutu socotéla cuiva despre veniturile incurse, in contra protesteloru repetite ale petitionatoriloru.

Petitionatorii de acum au recursu mai de multe ori la guvernele trecute pentru neacastigarea proprietatiloru.

In an. 1861, sub cancelari'a br. Francoisu Kemény, se susternu Maiestatei Sale o ordinațiune regulativa, in care posesiunile granitariiloru s'au recunoscutu de proprietati ale loru, si totuodata s'a decisu cá dreptulu carciumaritului, padurile si tóte locurile de pasiane se se redea scoloru comunitati, cari au fostu comunitati libere inainte de militaria, inse in privinti'a acestor'a s'a enunciatu status quo dela 1851, adica pre langa rezervarea, cá in casu candu s'ar fi luat u oeva dela numitele comunitati sub timpulu sistemului militare, totu aceea se tréca in posesiunea erariului; cu alte cuvinte, s'a enunciatu, ca va trece cu dreptu generale in proprietatea comunitatiloru libere totu aceea ce au avutu si au folositu in an. 1851; inse catu pentru comunitatile urbariale de mai nainte nu s'a enunciatu status quo din 1851, ci s'a enunciatu status quo de dinainte de militaria.

Asemene s'a numitu o comisiune extraordinaria cu privire la muntii revindicati, care, fara a ascultá comunitatile, administrá justiti'a in Vien'a atatu despre muntii revindicati si despre pretensiunile erariului, catu si despre pretensiunile altoru pretendinti eventuali, fara cá se fia ascultatu pre posesorii de buna credintia, cari erau in folosintia de 100 de ani. Acéstá comisiune, între altele, a adjucecatu teritorie insemnate, cari se tieneau de muntii revindicati, familiei br. Kemény. Afara de acést'a a tramisu la faci'a locului o comisiune de trei membri; presedintele acesteia érá unu generalu in pensione, érá membru ei: unu consiliariu de finanțe si unu consiliariu in disponibilitate alu loco-

tientiei. — Acéstá comisiune a judecatu despre teritorie insemnate in favórea erariului si asemene despre teritorie insemnate in favórea unoru familiei singuratie. Mai incolo totu acéstá comisiune — in lips'a altoru documente — s'a folositu de capulu seu de o mapa gatita din punctu de vedere strategicu inca la an. 1770, dreptu base, pentru a detiermuri ce e munte revindecatu si ce nu?

Map'a lui Luos.

Comunitatile petitionátorie au protestatu in contra acestoru procedere, si, respingundulise rogarea prin cancelari'a de curte de atunci, au recorsu la Maiestatea Sa, au recursu la guvernulu Transilvaniei, si s'au rogatu de guvern, cá amesuratu juramentulu séu, care'lu obligá a pazi legile patriei, se le iè sub soutulu seu. Guvernulu a indreptatu o reprezentatiune catra Maiestatea Sa, in care se susterne între altele, ca guvernulu de Vien'a a facutu dispusetiunile sale totu deun'a pre langa ignorarea guvernului, si se róga totuodata de Maiestatea Sa, cá se affe unu modu pentru deciderea ecuitabile a acestei afaceri.

Intr'aceea stramutanduse referintiele si denuminduse ministeriulu respundetoriu maghiaru, acéstá rogare s'a susternutu ministeriului maghiaru, la care petitionarii au susternutu o rogare noua, precum au susternutu si casei reprezentantiloru o rogare, in care nu ceru alt'a, decatu cá guvernulu se nu dispuna preste averile loru in modu extraordinariu, ci pre calea ordinaria a justitiei. (Aprobare)

Onorata casa! Déca posesiunea de o sutu de ani a petitionatoriloru s'ar poté luá dela ei in modu extraordinariu: atunci s'ar poté luá posesiune, castigata prin donatiune, a oricarui donatariu.

Indrasnescu dara a rogá onorat'a casa, cá se binevoiesca a 'mi primí propunerea, cu atatu mai vertosu, fiinduca guvernulu nu are prin acést'a nici o dauna, nu au dauna nici pretendintii singuratiei, pentruca acel'a, care are dreptu, 'lu pôte castigá si pre canalulu justitiei. Nu voiu osteni mai lungu onorat'a casa cu propunerea acestei cereri; am cu multu mai multa incredere in guvernulu presente, decatu se potu presupune, ca o afacere cá acést'a, dela care atarna bunastarea a cincideci de mii de locuitori, se potu dicu, presupune, ca nu o va decide in întielesulu legii. Pre langa tóte aceste, eu am consideratu afacerea acést'a cu multu mai importante pentru tramitatorii mei, decatu cá se nu'mi fia luat u outezarea a me rogá de onorat'a casa se binevoiesca a 'mi primí propunerea. (Aprobare.) — (Fed.)

Hidigu 7 Maiu. In 11 Maiu se va tîené aici adunarea gen. trimestrala a comisiunii comitatului Albei superioare, cu scopu de a pertracta constitutionalmente obiectele curente. —

Clusiu 5 Maiu. In 1 a Maiu se descarcá aci o furtuna cu fulgere si tunete. Fulgerulu aprinse o casa in strat'a maghiara esterióra, inse foculu nu se latí. In 2 Maiu se aruncá unu locuitoriu avutu in Somesiu si cadavrulu lui se affa in 3. Totu in 2 erupse unu focu in Manostaru, unde arsera 5 case, 3 siuri si 2 graduri.

Unitarii séu sociopiani vedinduse ca sunt uitate si lasati afara din preliminarulu privitoriu la scopurile de biserică si scóla, din consiliulu biserieescu au tramisu o adresa la dieta, cá se se indrepte ignorarea acést'a. —

UNGARIA. Dela dieta. Damu aci o scurta socóta despre siedinti'a da astadi a casei reprezentantiloru Ungariei, dupa „Feder.“. Dupa lucrarile indatinat: autenticarea protocolulu etc., luá cuventulu ministru de interne, br. Wenkheim, pentru a respunde la interpelarea deputatului Csiki, facuta in un's din siedintiele trecute in privinti'a disolvarei clubului democraticu din Pest'a. Dn. ministru incepe spunendu, ca in Ungari'a nu sunt u numai legi scrise, ci si legi consuetudinarie, cari jura a le observá si insusi domnitoriulu. Pre atare lege consuetudinaria se baséza si dreptulu de insoire. Acestu dreptu inse nu pôte fi nemarginitu, si din conceptulu constitutionalismului emanéza detorinti'a guvernului de a impedeá, ca din „insocire“ se nu provina oeva periculu pentru patria. Continuandu, dn. ministru se provóca la usulu de pana acum, conformu caruia orice insocire 'si susterne statutele la guvern

spre aprobare, érá nu numai pentru statulu cunosointiei. Apoi face istoriculu infintiarei clubului democratiu spunendu ca susternendu'si acest'a statutele spre aprobare, guvernulu a affatu, ca cu deosebire §lu 3 arata legile fundamentali ale constitutiunii cá si contrarie libertatei si egalitatei, agitandu in modulu acest'a contra acoloru legi. Din asta causa guvernulu a poffitu cá clubulu se schimbe §lu acést'a, inse clubulu a respunsu ca nu va cede, decatu numai puterei armate si asia guvernulu s'a vediatu silitu a desolve clubulu cu ajutorulu do-robantiloru cetatienesci. — Vorbirea dlui ministru o primesce maioritatea guvernamentală cu aplause, aprobandu'i procederea, despre ce de altmintrea nimene nu se indoeá, érá Csiki nu este multiamitu si 'si rezervá dreptulu de a se dechiará. —

In siedinti'a din 8 Maiu se luá la ordinea dilei proiectulu de lege despre regularea bisericiei gr. orientale, la care pertractare se impartasira mai multi vorbitori in cas'a deputatiloru. — Nu scimu, déca nu pe cale telegrafica a primitu si impartasitu „Kr. Ztg.“ unu articulu aditionalu la legea respectiva, despre care dice, ca s'ar fi si primitu. Acel'a suna asia:

„Grecii si alti credintiosi ai ambeloru metropolie, care nu se tîen u de viti'a serbiei, respective de cea romanéscu, romanu si pe viitoriu in deplin'a folosire a tuturoru drepturiloru acoloru, care dupa o anónéle bisericiei gr. or. le-au eesercitatu si pana acum in privinti'a limbei in trebile loru comunale, bisericesci si scolare, apoi cu privire la liturgia intocma si in privire administrarei averi bisericesci.“ —

Acéstá tectatnare se pare a fi in favórea canóneloru bisericiei respective, precum si a autonomiei comuneloru bisericesci, inse numai in sensulu canóneloru. — Grecii pucini cati sunt u au miscatu tóte in favórea autonomiei lor u si din cointielegere -si ceru acum si episcopatu. Asia dar' legea grecoéscu nu e totu una cu legea greco orientala? — Déca e, de ce -si canta episcopia gréca? Déca nu e, de ce suprematiséza pe crestini de alta natiune suptu stéma, ca sunt u de aceeasi lege? — Éca sîreti'a, cum se da pe facia. —

— Unu banchetu care l'a datu adunarea generala a honvediloru a trasu seriós'a luare aminte atatu a regimului, catu si a partitei Deákiane, fiinduca espectoratiunile urmate la redicarea toasteloru inaltia pe Kossuth si principiale lui mai multu decatu pe ale regimului.

— Catu privesce la proiectele finantiale, apoi nu numai diurnalistic'a, ci si corporatiunile si-au aratatu in multe locuri neplacerea si temerea sa, ca voru fi pré incarcate, care oaua si prin cluburile lui Deák s'a venturatu mai adeseori. —

AUSTRIA INFER. Vien'a. Maiestatea Sa imperatulu intorcunduse dela Pest'a pe drumulu de feru cu adjutantulu generalu avu neplacerea a sta inchisu in vagonu vro 15 minute, pana candu se tramise dupa maestrulu de carra, care se deschida brósca (zarulu) de siguritate, care din vin'a conductorelui nu se deschisese mai inainte cu o statiune. Asemenea o patí si min. maghiaru o. Festetits.

— Unu rescriptu alu ministeriului de resbelu spune, ca Maiestatea Sa o. r. ap. a binevoitu a aproba asiedierea cadreloru pentru bataliónele a 5 din regimentele pedestre de linia.

— Senatulu imperialu incepe consultarile si debaterile proiecteloru finantiale, care voru sterna multu sange reu nu numai in parlamentu, oi si afara de elu; fiinduca fiacare clase a societatei vré cá contributiunea resortului ei se mai scadia, érá nu se se mai maréca.

— Agitatiunile din Ungari'a produse din partea stangei extreme preste tóta tíer'a in favórea principialoru Kossuthiane au implutu de ingrigire si pe nemti, nu cumva se se periclitete dualismulu in fasia. —

Vien'a in Aprile 1868. O idea óá tóte altéle. Ciurma grea apasá Rom'a, tóte midifócele erau acum incercate, diei si ómeni trasi spre ajutoriu, dara tóte acestea fara nioi unu folosu, ca-ci hóli'a infernala cresceá pe di ce merge rapidu cu ghiarele sale nesaturavere totu ce'i veniéá in cale fara mila si crutiare. Lipsiti de ori si ce feliu de ajutoriu adusera in fine romanii, dupa cum ni spune betranulu Liviu, actori de teatro din Etruri'a, carii se alineze macar in catuva prin jocurile lor u inveselitórie durerea si temerea generala, ce cuprinsese intregulu orasiu cá o fantóma tartarica. Si ce

se vede? In scurtu se imprasoia cium'a lipitiósa, in locu de intristare veni bucuria si credintia in venitoriu, éra romanii incepura a desvoltá simburile dramaticu si comicu, ce diacuse pana atunci'a diformu in poporu, aducundu'lu in form'a artei.

Cam sub asemeni impregiurari se afla acuma romanii din Transilvania si partile Ungariei, numai cu acea diferentia, ca ból'a lipitiósa este alt'a, de cum érá cium'a de Rom'a pe la anulu 384 si atat'a, si ca imgrijirea si temerea isi are causa in alte metechne cu multu mai ingrauitóre. Leacuri spre delaturarea acestoru ingrijiri credu, ca s'ar fi pregatindu, de susu, déca nu me ineielu, de unde s'a si datu ansa la temeri, dara póte ar' fi mai siguru — chiaru dela individulu ingrijiatu, ca-ci dela purtarea lui aterna, déca se v'a imprasoiá reulu pentru totu-deun'a, séu numai momentanu.

Inse me prea departezu de propusu-mi, ca-ci avuiu de scopu a face numai o modesta intrebare, aceea adica, ori de n'ar fi consultu, se incercamu si noi pentru asta data si leaculu, ce l'au incercatu vechii romani, eandu i au fostu cuprinsu cium'a.

Nu dicu, ca se infintiamu unu teatru nationalu in Transilvania, ca-ci nu avemu inca midilóce se indestulimu alte cerinti cu multu mai imperiose, ci mi-asia respicá numai dorintia, ca macaru pe catuva timpu se avemu in midiloculu nostru o scena nationala, carea in acesti timpuri furtunosu — infacisindune viatia popórala in nisuintia ei catra binele, adeverulu si frumosulu, catra patriotismu si amoru si in revinovati'a partii ei comice, acelei armonii ferice intre insufletirea spirituala nerafinata si a cerinlu romanescu plinu de ideale maretie, se ne faca a uitá macar in catuva de vitrigitatea sortii; éra pe de alta parte rechiemandune in memoria aievea faptele eroilor nostri gloriosi se ne insufe mai multa inoedere in noi si credintia mai tare in viitoriu.

Companii de teatru s'ar afla destule, ca-ci multianita lui Dumnedieu, scen'a romana facu si ea propasiri destulu de frumóse; remane numai de ventilatu: midilócele, cu cari s'aru puté aduce astfelu de companie, timpulu si loculu productiunii.

Dupa parerea mea aru fi pentru noi midilócele lucrulu de capitenie, ca-ci a aduce o scen'a nationala din Romania — si acést'a inca un'a din cele mai bune, cá se fia lucrulu deplinu, precum este Millo-Paschali din Bucuresci, ori compania din Craiov'a — fia macar pe 12 reprezentatii, aru cére o suma mare. Acést'a inee este unu lucru prea greu, ca-ci ori si cine din noi acie, catu de greu o ducu bietii romani austrieni in privintia materiala. Totusi consideranduse bunatatea causei mai ca s'aru puté midilóce si acést'a in chipu colectivu deschidenduse subscriptione anume spre acestu scopu.

Catu pentru locu si timpu, credu ca nu va fi fara temeiu proponendu pentru asta data Gherl'a cu ocaziunea tinerii adunarei generale a asociatiunii transilvane din estu anu, si acést'a din mai multe cause:

1. Scopulu teatrului s'aru ajunge mai bine, ca ci adunarea generala v'a intr'unf in sene totu ce este mai nobilu si mai intieleginte din natiunea romana transilvana, venindu inca pe langa acést'a si indemanetates Gherlei, carea nu este departe de fruntariile Marmatiei, Sarmarelui si ale Bucovinei.

2. Chiaru pentru asociatiunea transilvana de cultura cá atare este scen'a nationala de valóre nedisputavera, de órece ea se tiene de unu ramu integritoriu alu culturei unui poporu, érá catu pentru adunarea generala s'aru inaltia prin acést'a splendórea festivitatii, facundu-o una adeverata serbatóre nationala.

3. Prin unu teatru nationalu, o „tiéra incognita“ pentru cei mai multi romani austrieni, s'aru atrage fórté multi spre participare la adunarea generala a asociatiunii din estu anu, carii póte altfelu n'aru veni, catu de bine inse ar' fi o intelnire fratiósa intre partea cea mai insemnata a fiiloru natiunei tocma in estu timpu, remane afara de tóta indoiéla.

Aceste si multe altele s'aru mai puté dice in favórea aducerei unei scene romane pentru ocaziunea tinerii adunarei generale din Gherl'a. Inse inchieiu temendume se nu se dè acestei

idei epitétulu de bizara; ori si cum n'aru fi reu se se precugete si acést'a de catra barbatii competinti, ca-ci realisanduse aru aduce frupte fórté bune. Cu tóte estea mi se pare, ca v'a remané pentru asta data „pium desiderium“. X

Cronica esterna.

ROMANIA. Camera deputatiloru se intruní in 22 Aprile si desbatu proiectulu de lege pentru politia rurala, inse nefiindu de faci'a numerulu regulamentariu s'a amanatu votarea pe siedinti'a urmatóre. —

Cloasca cu puii de aur, tóte tesaurile antice ale museului nationalu, sosira la loculu conservarei lor, fiindu primele si cercetate de comisiunea ad hoo si reasiediate, dupace guvernulu le espuse admirarei Europei civilizate atatu in espusetiunea din Parisu, oatu si de acolo in museulu englesu din Kisingthon, dupa cum anunciase „Monitoriu“ de timpuriu. Inimioii guvernului, cari scornisera, ca aceste tesauru s'aru fi instrainatu, se voru fi rusinandu acum singuri de neadeverulu si falsitatea prepuneriloru malitióse. Cei ce oondamna din prepusu, in fine se condamna si desonoréza pe sene. —

— Diurnalele se ocupa totu cu persecutiunile evreiloru, Bacaulu acum e obiectulu defaimarei, unde se dice, ca s'ar fi si omoritu mai multi evrei si din Galati s'ar fi tramisu dóne companii de ostasi acolo. Adeverulu e, ca min. de interne cercetandu singuru lucrulu in trecerea sa pe acolo, unde caruti'a i fú asaltata de unii straviganti, a ordonatu elu dóne companie de infanteria si unu escadronu de cavaleria la faci'a locului si liniscea nu s'a turburatu cu tóte proclamatiunile, si discursurile ce se tienura de oatra inimioii guvernului in 12 Aprile.

Unu corespondinte din Galati in „K. Közl.“ impartasiesce, ca pe linea Prutului aprópe de Galati se astépta postarea de 40.000 cavaleria rusésca, pentru care cortelele s'au si pusu la ordine; érá in Galati se afla vapóre: francoese, englese si austriace si se astépta si sosirea nailoru de rebeltu prusiene si italiene, cari voru porni catra Rusciacu, nu scrie, ca pentru ce. —

Consulatu generalu austriacu din Iasi dn. Wohlfahrt dinu iniciativ'a sa a facutu constatari despre persecutiunile evreiloru si documentatele le-a tramisu la consululu austr. Eder la Bucuresci, care indreptá o nota energica catra min. presiedinte d. Gulescu, in care respinge atacarea dlui Wohlfahrt facuta in not'a ministrului de mai nainte si pretende securitatea de dauna pentru suditii respectivi, — care pasu s'ar fi inouviintiatu si in Vien'a, si depesi'a respectiva s'ar fi impartasitu celorlalte poteri. Aceste le scrie „Temesv. Ztg.“ cu datu 30 Aprile din Bucuresci, si nu scimu catu adeveru cuprindu. —

Literariu.

„Archivu“ pentru filologia si istoria Nr. XIV din 20 Aprile. Cuprinde art.: Limb'a romana XXV. Limb'a latina II. Ramii familiei indo-europene, dimpreuna cu tabl'a ariaca reproducuta asia, incatu lectorulu se póta combiná intre ramurile limbelor asiaticu si europene. Biografi'a lui G. G. Georgiu Sincai scria de elu insusi, comentariu fórté interesantu. Despre biografi'a si opurile lui Samuele Clainu, edite si needitate. Libertatea consciintei in Transilvania. Nr. XV va aparé in 15 Maiu. — Inceputulu art. „limb'a romana“ anumitu cuvintele:

„Ar' fi durerosu a espune causele acestei inolinari a foitiei nóstre spre apusu, si multi póte ca s'ar si superá pe noi si numai déca am atinge catu de pucinu acele cause multe, ce inclina dilele ei.

Noi inse suntemu resoluti a suferi, asupra capului ei, pericolulu, ce nu numai i amenintia dilele, oi intr'adeveru i le-a si numeratu precisu — si a nu atinge, nici catu negru suptu unghie, din ce se póta cineva precepe, de ondei vene perirea. Dupa terminarea cursului ei póte ca ne vomu dechiará, franchementu si chiaru cá lumin'a sórelui, candu adica nimenea nu ne va poté imputá, ca o facemu d'interesu.

De acea, datori'a nóstra, nu numai catra abonatii nostri, oi chiaru si catra natiune, in alu careia interesu incepumu a o edá, este, a luá de buna óra tóte mesurile, pentrucá in acestu

scurtu timpu, ce ne mai remane, se terminamu celu pucinu obiectele mai principali, ce ne propusemu in eugetulu internu, candu ne-amu resolutu a incepe acést'a publicatiune“ cuvintele aceste, dicu, ne implura de fiori, nu cumva din vin'a nóstra si a natiunei, din defectulu caldurósei spriginii din partea publicului romanu se ne vina o lovitura cá acést'a; fiindu apunerea „Archivului“ ar' fi fara de tóta indoiéla cea mai prejudiciósa lovitura pentru literatur'a limbei romane si istoria natiunei. Deci de timpuriu se prevenimu o eventualitate cá acést'a daunatiósa. —

Computulu

despre venitul si spesele balului reuniunei filiale a femeiloru romane din Blasiu, tienutu in 30 Ian. st. v. a. c. cuprinde urmatórele rubrice: Din bilete dela balu 128 fl.

Dupa balu au incursu: Dela dd. vicecapit. Const. Alutanu 2 fl., can. Timoteu Cipariu 1 fl., d. pres. alu sedrii comit. Cuculiu I. Pinciu 1 fl., d. ases. la tabl'a reg. din M. Osiorheiu P. Piosiu 2 fl., d. Ioane Cerghedi 1 fl., d. capelanu Greg. Ghifa 1 fl. Sum'a 136 fl. Spe: e 57 fl. 39 cr. Venitu curatu 78 fl. 61 cr.

La acestia s'au mai adausu contribuii dela d. prepositu capitulariu Basiliu Ratiu 1 fl., dd. canonici Timoteu Cipariu 1 fl., Const Papfal 1 fl., I. Chirila 1 fl., Greg. Mihali 1 fl., A. Vestemeanu 1 fl., Elia Vlása 1 fl., d. locotenente Siandoru 5 fl., d. not. consist. St. Manfi 1 fl. 50 cr., d. protopopu I. V. Rusu 1 fl. Sum'a 14 fl. 50 cr. Venitul curatu prin urmare se urca la 93 fl. 11 cr. Dela 16 membre ordinariu minimulu anualu pe 1867 17 fl. Cu totulu 110 fl. 11 cr., cu care suma a concursu reuniunea filiala din Blasiu la spoierea fondului reuniunei femeiloru romane din Brasiovu. —

Nr. 88.

Publicatiune.

Dela subscrileulu c. r. notariu publicu, cá comisariu de judecatória se publica, ca in urm'a aplicadarel inclutului magistratu urbana si districtuale cá tribunalu, cu datu Brasiovu 25 Aprile 1868 Nr. 2188/civ. se voru da cu licitatiune realitatea de casa alu Dimitrie Ioanovits in Scheiu strat'a furcóiiei Nralu protocolului cetatei 110 precum si efectele remase de ele si aflatóre intru aceea casa, pe calea licitatiunei libere judecatoresci, si se voru da celoru ce voru imbiea pretiulu celu mai suitu.

Spre scopulu acesta se dau termine de licitatiune si adica pentru licitarea efectelor remase pe diu'a de 12 Maiu a. c. si pre licitarea casei pe 14 Maiu a. c. totudeaun'a la 9 óre inainte de prandiu la loculu casei licitande.

Doritorii de a cumpara casa se invita cu acelu adausu, ca facare licitante va avé a depue vadium de 10% din suma pretiurei, in manile comisariului de licitatiune, si cumca conditionile celelalte pentru licitare se potu vedé pe tóta diu'a suptu órele de oficiu in cancelaria subscrileului, in cetate strat'a Scheiloru Nr. 134. Brasiovu 28 Aprile 1868.

Notariu c. r. publicu
Carol Conrada,
cá comisariu judecat.

3-3

Publicatiune.

Prin inaltulu decretu regiu guberniale cu datulu 5 Febr. 1868 Nr. 2562 s'a concesu comunitatei Zernesci (districtulu Fagarasiului) tienera a dóna terguri de tiéra in facare anu, si adica unulu in 31 Maiu si altulu in 20 Novembre, carora voru premerge cate una di indatinatele terguri de vite.

Acést'a se aduce la publica cunosciintia cu acea observare, ca in anulu acést'a din oaus'a serbatoriloru, tergulu din 31 Maiu se amana pe 2 Iuniu c. n.

Zernesci in 24 Aprile 1868.

Oficiulu comunale.

Cursurile la burea in 8. Maiu 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 57 cr. v.
Augsburg	—	—	114 „ 75 „
London	—	—	116 „ 80 „
Imprumutulu nationalu	—	—	56 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	57 „
Actiile bancului	—	—	692 „
„ creditului	—	—	181 „